A 542/V/80

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

UZUPEŁNIAJĄCEJ

w Wadowicach,

za rok szkolny 1901.

WADOWICE.
Nakładem Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej.

Z Drukarni Franciszka Foltina.
1901.

Szkoły 2060.

2

103775
II 1901
mF 4855

A.

Kronika i organizacya zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 16. września 1900 nabożeństwem.

Wedle statutu składała się szkoła z kursu przygotowawczego o 1 oddziale i z kursu przemysłowego o 2 klasach.

W oddziale przygotowawczym udzielano:

nauki religii	w 1 godzinie	tygodniowo;
„ języka polskiego .	w 4 godzinach	„
„ rachunków . . .	w 2 „	„
„ rysunków . . .	w 2 „	„

W I. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	1 godz. tyg.	7 godz. tyg.
	„ języka polskiego	2 „ „	
	„ stylistyki . . .	2 „ „	
	„ rachunków . . .	2 „ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków . . .	4 „ „	4 „ „
drudzy . . .	„ buchalteryi . .	2 „ „	4 „ „
	„ stylistyki . . .	1 „ „	
	„ rachunków . .	1 „ „	

W II. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	1 godz. tyg.	7 godz. tyg.
	„ języka polskiego	1 „ „	
	„ stylistyki . . .	2 „ „	
	„ rachunków . .	3 „ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków . . .	4 „ „	4 „ „
drudzy . . .	„ buchalteryi . .	2 „ „	4 „ „
	„ stylistyki . . .	2 „ „	

Na kurs przygotowawczy przyjmowano uczniów, którzy uczęszczali do szkoły ludowej, lecz jej nie ukończyli lub nie mieli odpowiedniego przygotowania, aby mogli z korzyścią pobierać nauki w szkole przemysłowej.

Do I. klasy kursu przemysłowego przyjmowano uczniów, którzy w ubiegłym roku ukończyli z dobrym postępem kurs przygotowawczy, lub też ukończyli pomyślnie czwartą klasę szkoły ludowej; do II. klasy zaś tych tylko, którzy w ubiegłym roku szkolnym ukończyli z dobrym postępem I. klasę przemysłową w tutejszej szkole.

Nauka odbywała się w myśl statutu w niedziele i święta od godz. 9½ do 11½ rano; zaś w poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki od godz. 7 do 9 wieczór.

Nauka była bezpłatna; uczniowie otrzymywali też wszystkie książki i inne przybory do nauki bezpłatnie.

Uczniowie odbyli 3-dniowe rekolekcye dnia 27, 28 i 29. kwietnia, poczem przystąpili do spowiedzi i komunii św.

Rok szkolny zakończono nabożeństwem dnia 16. maja 1901 roku. Po egzaminie który się odbył także dnia tego uroczyście w przytomności członków wydziału szkolnego i gości, odczytano klasyfikacyę uczniów i rozdano nagrody, składające się z książeczek powiatowej kasy oszczędności (w łącznej kwocie 84 K.) pomiędzy najpilniejszych uczniów, którzy przytem uczynili największy postęp w nauce.

Wysoki Wydział krajowy ustanowił rozp. z dnia 3. maja 1899 l. 28266 celem pobudzenia uczniów do coraz gorliwszego zajmowania się rysunkami, szczególnie zawodowymi, tak ważnymi dla każdego rękodzielnika, dwie nagrody dla uczniów II. klasy, pierwszą w kwocie 10, koron, drugą w kwocie 6 koron za najlepsze 2 rysunki.

B.

Nadzór miejscowy i zarząd ekonomiczny szkoły sprawował w tym roku Wydział, który składał się z następujących Panów:

Dra Franciszka Opydy, burmistrza — jako przewodniczącego;
Teofila Kluka, kupca, } jako delegatów
Karola Osiowskiego, introligatora, } Rady powiatowej;
Dra Józefa Korna, adw., zast. przewod. } jako delegatów
Edmunda Krzysztoforskiego, przemysł. } Rady miejskiej.
Seweryna Arzta, dyrektora c. k. gimnazyum, który był oraz kierownikiem szkoły. — Wydział odbył posiedzeń 4.

Grono nauczycielskie
przy końcu roku szkolnego.

Kierownikiem zakładu, który się mieścił w 4 klasach tutejszego c. k. gimnazyum, był:

1. Seweryn Arzt, c. k. dyrektor gimnazyalny.

Nauczycielami byli:

2. Jan Guzdek, c. k. profesor gimnazyalny, uczył języka polskiego i stylistyki w I. klasie przemysłowej, 5 godzin tygodniowo;
3. Ks. Zygmunt Karaś, Dr. teologii, katecheta gimnazyalny, uczył religii we wszystkich klasach, 3 godz. tygod.;
4. Tadeusz Kołomłocki, profesor rysunków w c. k. gimnazyum, udzielał rysunków w I. i II. klasie przemysłowej, 8 godzin tygodniowo;
5. Kazimierz Krasuski, nauczyciel w 6-klasowej szkole ludowej uczył rachunków i rysunków w oddziale przygotowawczym, 4. godz. tygod.
6. Józef Pizło, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał rachunków w I. i II. klasie przemysłowej, 6 godz. tygod.;
7 Stanisław Sobiński, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał nauki stylistyki i języka polskiego w II. klasie przemysłowej 5 godz. tygod.
8. Kazimierz Usiekniewicz, uczył buchalteryi w I. i II. klasie kursu przemysłowego, 4 godz. tygod.
9. Franciszek Zając, kierownik 6-klasowej szkoły ludowej, uczył języka polskiego w oddziale przygotowawczym, 4 godziny tygodniowo.

Gospodarzami klas byli:

Franciszek Zając w oddziale przygotowawczym;
Jan Guzdek w I. klasie przemysłowej;
Stanisław Sobiński w II. klasie przemysłowej.

D.

Statystyka uczniów.

	Oddział przygotowawczy	KLASA		Razem
		I.	II.	
		przemysłowa		
Uczniów w ciągu r. 1901 wpisanych było	31	31	18[1]	80[1]
Z tych opuściło w ciągu roku zakład i Wadowice	6	9	2	17
Pozostało przy końcu roku szkolnego .	25	22	16[1]	63[1]
Z tych klasyfikowano	24	22	16	62
Nieklasyfikowano z powodu choroby .	1	—	—	1
Świadectwo stopnia celującego otrzymało	1	—	1	2
„ „ pierwszego „	17	15	12	44
Nie okazało postępu	6	7	3	16
Razem . . .	24	22	16	62
Wiek uczniów.				
a) z wpisan. nie przekrocz. 18 roku życia	31	29	16	76
b) miało więcej jak 18 lat	—	2	2[1]	4[1]
Z wpisanych było uczniów (terminatorów)	31	28	16	65
„ „ towarzyszy (subjektów)	—	3	2[1]	5[1]
Wedle wyznania było.				
a) katolików obrz. łacińskiego	28	23	17[1]	68[1]
b) wyznania mojżeszowego	3	8	1	12
Wedle zajęcia było.				
szewców	16	10	1	27
krawców	2	5	1	8
stolarzy	3	3	2	8
masarzy i rzeźników . .	1	2	4	7
kupców	—	3	3	6
piekarzy	1	2	2	5
kowali	1	1	2	4
ślusarzy	2	2	—	4
fryzyer	2	—	1	3
cukierników	1	1	1	3
stelmachów	2	—	—	1
kamieniarzy	—	1	—	2
introligator	—	—	1	1
szklarz	—	1	—	1
malarz pokojowy	—	—	0[1]	0[1]
Razem . . .	31	31	18[1]	80[1]

* Uczeń oznaczony mniejszą cyfrą uczęszczał na naukę rysunków.

E.

Fundusze szkolne.

Do kasy szkoły przemysłowej uzupełniającej wpływają corocznie:

a) datek Rady gminnej Wadowic w kwocie 800 K
b) „ powiatowej kasy oszczęd. „ 400 „
c) „ Rady powiatowej „ 200 „
d) subwencya wysokiego Wydziału krajowego i
c) „ „ c. k. Ministerstwa W. i Ośw

Te ostatnie subwencye są zmienne.

Prócz tego daje gmina miasta Wadowic corocznie na oświetlenie i usługę kwotę 300 K.

F.

Środki naukowe.

Inwentarz szkoły przemysłowej obejmuje obecnie:

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	ct.
1	Andel, Geometrisches Ornament	3	68
2	Fallenböck, Elementar-Zeichenschule	5	52
3	Böcklen, Vorlagenwerk für constructives Zeichnen	12	42
4	Herdtle, Elemente des Zeichnens	2	31
5	Herdtle, Geometrische Ornamente	9	91
6	Herdtle, Blätter, Blumen und Ornamente . .	4	97
7	Storch, Einfache Möbel	5	52
8	Rothe, Vorlagen für Bau-und Möbel-Tischler I. i II.	9	20
9	Gernhardt Vorlagen für Schuhmacher	5	52
10	Gottlob, Vorlagen für Schmiede	8	28
11	Gottlob, Musterbuch für Möbeltischler . . .	13	80
12	Gottlob, Musterbuch für Kunstschlosser . . .	8	28
13	Hölder, Arbeiten des Schlossers I.	4	42
14	Kretschmer, Holzverbindungen	3	68
15	Flinzer, Metoda nauki rysunków	1	80
16	Bayer & Wunderlich, Formensammlung für Freihandzeichnen	10	86
17	Richter, Zeichenvorlagen für Schneider . . .	1	10
18	Mehl, Vorlegeblätter für Decorations- und Schriftenmaler	6	08
19	Chemnitz, Zeichnungen des Schlossers . . .	5	52
20	Cyrkiel do tablicy	3	24
21	Rajscajgów większych 8	18	72
22	Rajscajgów mniejszych 15	21	35
23	Szafa jodłowa polakierowana	16	—
24	Tablica	11	—
25	Jan Rotter, Metodyczne wzory rysunkowe . .	—	—
26	Józef Solecki, nauka rachunków dla przemysłowców	—	—
27-127	Modele gipsowe	107	60
128	Sławomir Odrzywolski, Zabytki przemysłu artystycznego w Polsce	—	—
129	Szafa jodłowa lakierowana	20	—
130	Szafa jodłowa lakierowana	20	—
131	Ekierka do tablicy	1	95
132	2 Rajszyny do tablicy	2	40
133	Rajszyn małych 20 sztuk	4	40

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	ct.
134	Rajsbretów małych 20 sztuk	14	—
135	Rajsbretów dużych 3 sztuki	9	—
136	Sztalug 3 sztuki	6	—
137	Szafa oszklona z komodą	28	—
138	Szafa jodłowa	16	—
139	Anton Andel, Das polichrome Flachornament tab. 25	18	—
140	Czischek Ludwik, Vorlegeblätter über Bauschlosserei tab. 60	15	—
141	Hesky Carl, Einfache Objecte des Bau- und Maschinenfaches, 48 tablic	20	20
142	Ortwein A. Gedrehte Arbeiten aus Stein t. 12	3	60
143	„ Arbeiten aus Stein t. 24	4	—
144	„ Arbeiten in gebrannten Tohn t. 16 .	5	—
145	Rievel u. K. Schmidt, Bautechnische Vorleblätter t. 46	15	—
146	Wild Josef, Vorlagenwerk für geom. und Projectionszeichnen t. 31	1	—
147	Schmidt H., Roboty kamieniarskie w budownictwie t. 27	7	—
148	Gerhard E., Vorl. für das Fachzeichnen der Frauenkleidermacher	4	—
149	E. Ludwig u. O. Horn, Mustervorlagen u. Motive für die Decoration von Buchdecken und Rücken	7	20
150	E. Herdtle, Stylisierte Blumen a. allen Kunstepochen	4	50
151	Ch. Schröder, Klempner Schule, Konstruktions lehre für Bauklempnerei t. 20	4	05
152	Ch. Schröder, Konstruktionslehre. Zweite Folge t. 27	8	10
153	F. Fink, Die Arbeiten des Spenglers	4	47
154	Bucher Bruno, Real-Lexikon d. Kunstgewerbe	6	—
155	Dwie ramy stojące (parawany)	3	20
156	7 modelów drewnianych	10	30
157	30 bloków poprawnych (Peyreka)	28	80
158	2 statywy żelazne	20	—
159	Mandel, Unfallversicherung der Arbeiter . .	1	60
	„ Krankenversicherung der Arbeiter .	1	60

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	Wartość ct.
160	Pietrzycki, Nauka rachunkowości t. 2	4	25
161	Antoniewicz, Nauka buchalteryi t. I. i II. . .	3	70
162	Feldegg, Grundriss der kunstgewerblichen Formenlehre	2	16
163	Petzendorfer, Schriftenatlas	15	40
164	Falke, die Kunst im Hause	3	60
165	Romberg, Taschenbuch für Stubenmaler . . .	2	40
166	Dolmetsch, Ornamentschatz	15	—
167	T. Prawdzic, Przewodnik dla szewców . . .	1	50
168	Decoratiwe Vorbilder	7	20
169	Przewodnik dla murarzy	1	50
170	Przewodnik dla cieśli	1	50

Nadto posiada zakład bibliotekę uczniów, która obejmuje obecnie 340 dziełek polskich do czytania; z niej korzystało 45 uczniów klasy I. i II. przemysłowej. Ilość wypożyczonych dziełek 555.

W tym roku otrzymał zakład subwencyę na zakupno książek do czytania od Rady miejskiej 20 K. i Rady powiatowej 30 K.

Zawiadowcą zbiorów rysunkowych i biblioteki był prof. Kołomłocki.

G.

Klasyfikacya uczniów.

Uczniowie celujący, jakoteż uczniowie oznaczeni * otrzymali za chwalebne zachowanie i wytrwałą pilność, nagrodę.

Oddział przygotowawczy:

Uczniów zapisanych 31;
Opuściło Wadowice i zakład 6;
Nieklasyfikowano z powodu choroby 1;
Pozostało 24.

Stopień I. z odznaczeniem otrzymał: **Kądzioła Andrzej.**

Stopień I. otrzymali:

1. Fijołek Alfred
2. Haut Natan
3. Knoblauch Maurycy
4. *Moskalski Ludwik
5. Okręglicki Czesław
6. *Opyrchał Ignacy
7. Opyrchał Michał
8. Osoba Piotr
9. Pawlik Józef
10. Pernersdorfer Józef
11. Sabuda Piotr
12. Śliwa Izydor
13. *Tenschert Wiktor
14. Woźniak Leon
15. Wróbel Antoni
16. Wróbel Tomasz
17. Wróblewski Franciszek.

Postępu nie uczyniło 6.

I. klasa kursu przemysłowego.

Uczniów wpisanych 31;
Klasyfikowano 22;
Opuściło zakład i Wadowice 9.

Stopień I. otrzymali:

1. *Bargiel Wojciech
2. *Beranek Władysław
3. Cholewka Stanisław
4. Dzidek Józef
5. Gara Wilhelm
6. Gawron Karol
7. Goldmann Jonasz
8. Grzesiewicz Stanisław
9. Latko Tomasz
10. Mehlman Salomon
11. Mucha Paweł
12. Neiger Józef
13. *Pilch Julian
14. *Smolik Adolf
15. Strzeżoń Ludwik

Postępu nie uczyniło 7.

II. klasa kursu przemysłowego:

Uczniów wpisanych 18.
Opuścił zakład i Wadowice 1; umarł 1;
Klasyfikowano 16.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymał:

1. Fioł Antoni.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

1. Goryl Julian
2. Janicki Stanisław
3. *Kalfus Henryk
4. Koniar Gustaw
5. Pernersdorfer Jan
6. Płonka Jan
7. Ramenda Jan
8. *Socha Ludwik
9. Staszewski Michał
10. Wcisło Jędrzej
11. *Wcisło Rudolf
12. Zajączkowski Stanisław.

Postępu nie uczyniło 3.

Nagrody, które ustanowił W. Wydział krajowy za najlepsze rysunki fachowe, otrzymali uczniowie klasy II:
1. Kublin Karol malarz pokojowy,
2. Socha Ludwik, kowal.

II.

Ogłoszenie.

Wpisy uczniów do tutejszej szkoły przemysłowej uzupełniającej na rok szkolny 1902 trwać będą od dnia 11. do 15. września 1901 r.

Dnia 15. września rozpocznie się nauka szkolna.

Do uczęszczania na naukę w tej szkole obowiązani są w myśl §§. 75a i 100 ustawy przemysłowej wszyscy terminatorzy i czeladnicy, aż do ukończenia 18 roku życia.

Każdy uczeń przyjęty do szkoły otrzyma książeczkę kontrolną, w której będzie uwidocznione, na który kurs został przyjęty i w jakim czasie ma uczęszczać na lekcye. W książeczce tej będzie także celem ułatwienia kontroli pracodawcom nad uczęszczaniem ich pupilów do szkoły, każdorazowa obecność ucznia na nauce stwierdzona. Każdy uczeń ma regularnie uczęszczać na naukę szkolną, nieobecność jego z powodów nadzwyczajnych winni pracodawcy usprawiedliwić, aby niezachodziła potrzeba urzędowych upomnień, a tem mniej zastosowania §§. 75 i 133 ustawy przemysłowej, nakładającej na opornych grzywny od 20 do 800 K.

Uczniowie otrzymują bezpłatnie do użytku książki i wszystkie przybory naukowe.

Wydział szkoły przemysłowej uzupełniającej

w Wadowicach, dnia 16. maja 1901.

